

9 prioriteiten voor de volgende regering

2014 /10
22 | 05| 2014

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Itinera pleit voor gedurfd realisme

Wat zijn de beleidsprioriteiten die ná de verkiezingen op de lijsten van de onderhandelaars moeten staan? Dit was de insteek van de Itinera-verkiezingsreeks. Gedurende 9 weken presenteerde Itinera voor de beleidsdomeinen energie, belastingen, werk, financiering KMO's, gezondheidszorg, pensioenen, competitiviteit, onderwijs en ouderenzorg concrete "must-do's" voor de komende regeerperiode.

Als we goed beseffen waar we vandaag staan en waar we overmorgen zullen, moeten of anderszins dreigen te staan, dan wordt snel duidelijk dat sommige beleidsopties onvermijdelijk op tafel horen te liggen. In de laatste rechte lijn van de verkiezingen stelt Itinera hierbij zijn top 9 voorstellen voor.

De Itinera-voorstellen vallen onder de noemer “Gedurfd Realisme”. Net omdat de voorgestelde pistes gebaseerd zijn op budgettair realisme zijn ze haalbaar en meer dan eens combineerbaar met punten uit de partijprogramma’s.

1. **Competitiviteit: Herstel het verband tussen loonkosten en productiviteit**
2. **Energie: Naar een strategisch stappenplan voor 13 000 MW nieuwe capaciteit en betere capaciteitsbenutting tegen 2025**
3. **Fiscaliteit: Belastingverschuiving weg van arbeid kan ook met behoud van progressiviteit**
4. **KMO-financiering: Betere financiering voor nieuwe groei**
5. **Onderwijs: Van schooluitval naar persoonlijke vooruitgang en economische deelname**
6. **Ouderenzorg: Een ouderenzorgbeleid dat de oudere emancipeert.**
7. **Pensioen: Herstel het verband tussen pensioen en inspanning**
8. **Werk: Vervang de banenplannen door de werkverzekering**
9. **Gezondheidszorg: Kwaliteit centraal in een ambitieus gezondheidszorgsysteem.**

Competitiviteit: Herstel het verband tussen loonkosten en productiviteit

In de Belgische industrie blijkt de evolutie van de loonkost maar voor 30% gekoppeld te zijn aan de evolutie van de productiviteit. In Duitsland is deze koppeling dubbel zo sterk. Door de lonen sneller te laten stijgen dan de productiviteit toelaat, dreigen we onszelf uit de markt te prijzen in sectoren die internationaal moeten concurreren. Deze gevaarlijke evolutie moet gestopt worden via een doelmatig beleid over meerdere sporen.

Energie: Naar een strategisch stappenplan voor 13 000 MW nieuwe capaciteit en betere capaciteitsbenutting tegen 2025

Tegen 2025 is een vervanginvestering van meer dan 13 000 MW noodzakelijk. Zoniet kampt België met een problematisch negatieve reservemarge. Op middellange termijn impliceert de kernuitstap van 6 000 MW dat een dubbele vervangcapaciteit moet uitgelokt worden. Nog vooraleer de kernuitstap finaal is – dus voor 2025 – is al een vervangcapaciteit nodig die vergelijkbaar is met de huidige nucleaire capaciteit.

Fiscaliteit: Belastingverschuiving weg van arbeid kan ook met behoud van progressiviteit

Een verschuiving van de belastingdruk naar andere bronnen dan arbeid dringt zich op. Itinera stelt dat een belastinghervorming budgettair realistisch dient te zijn. Zinnvolle hervormingen zijn denkbaar die ook enigszins neutraal zijn op het vlak van herverdeling. Itinera presenteert verschillende pistes op beide eigenschappen (kostprijs en herverdeling).

KMO-Financiering: Betere financiering voor nieuwe groei

Sinds de banken- en schuldencrisis wordt terecht heel kritisch gekeken naar de financiële markten. Tegelijkertijd is goede kredietverlening essentieel voor het aanknopen met een nieuwe periode van gezonde groei. Het is daarbij extreem belangrijk dat er voldoende risicokapitaal ter beschikking is voor jonge innovatieve bedrijven. Het meer ontwikkelen van risicokapitaal moet opgewaardeerd worden als een prioriteit voor ons land. KMO's moeten sneller "investment ready" kunnen worden. Gezond industrieel beleid en verstandige regulering die de bedrijfsontwikkeling niet onnodig belemmeren, zijn daarbij belangrijk.

Onderwijs: Van schooluitval naar persoonlijke vooruitgang en economische deelname

De schooluitval staat in het middelpunt van de belangstelling. Het is belangrijk dit probleem bottom-up aan te pakken: wanneer de leerling op de school begint en wanneer de leerling op school zit. Aandacht voor de vooruitgang van elke leerling en een vergelijking van de prestaties tussen de scholen kan het risico verminderen van een 'intellectuele uitval' die de schooluitval bevordert: preventie. We moeten ook verder kijken dan het tweeledige onderscheid tussen gediplomeerd en niet-gediplomeerd: we moeten de rol van de school als trampoline naar de deelname van de persoon aan het economisch leven van ons land opnieuw valoriseren. Zo kunnen we niet enkel de schooluitval beperken, maar de gevolgen ervan herdefiniëren en beperken. Men kan opgeleid zijn zonder gediplomeerd te zijn: door de brug tussen de school en de arbeidsmarkt opnieuw te valoriseren, kan de schooluitval worden vermeden en kan er tegelijkertijd een antwoord worden geboden op het gebrek aan talent in bepaalde sectoren in onze economie.

Ouderenzorg: Een ouderenzorgbeleid dat de oudere emancipeert

De vergrijzing leidt tot een tweevoudige druk op de zorgfinanciering: een daling van bijdragen (inkomsten) en een stijging van consumptie (uitgaven). Dit biedt een zorgwekkend toekomstperspectief wanneer we ons zorgsysteem op het klassieke model zouden willen schoeien. Wezenlijk zal dit gelijk staan met de weg naar schaarste, wachtlijsten en verschraling. De staatsvorming biedt echter een enorme opportuniteit: het blad is nu leeg. We kunnen het verhaal nog schrijven. Wat in de komende legislatuur moet en zal gebeuren, is de keuze van een maatschappijmodel.

Pensioen: Herstel het verband tussen pensioen en inspanning

In een duurzaam systeem beschikt elke werknemer over een persoonlijke “rekening” waarop elk jaar de bijdragen van werknemer of werkgever worden bijgeschreven. Een notioneel of puntenstelsel ontmoedigt het vervroegd met pensioen gaan enerzijds; anderzijds worden de uitkeringen gekoppeld aan de levensduur.

Werk: Vervang de banenplannen door de werkverzekering

De Belgische werkloosheidsverzekering is bij de duurste van Europa, maar bij de slechtste in het aan de slag krijgen van de werklozen. Dat moet veranderen. Transformeer de werkloosheidsverzekering in een werkverzekering. Via een systeem van twee pijlers wordt op maat van de persoon alles gedaan om de werkzoekende zo snel mogelijk naar nieuw werk te duwen en te helpen. Die combinatie van degressieve uitkeringen en progressieve ondersteuning verandert voor de echte probleemgevallen in een residuair banenplan van georganiseerde maatschappelijke dienstverlening. Niemand blijft zonder werk, niemand blijft in werkloosheid hangen en niemand kan werkloosheidsuitkeringen misbruiken.

Gezondheidszorg: Kwaliteit centraal in een ambitieus gezondheidszorgsysteem

De subjectieve tevredenheid over ons zorgsysteem scheert hoge toppen. Omwille van de keuzevrijheid en toegankelijkheid worden we omschreven als het meest genereuze zorgsysteem in Europa. Internationale rapporten doen echter twijfels rijzen of we wel objectief topniveau halen. Nuance is dat de keuzevrijheid en bijhorende tevredenheid weinig gebaseerd is op echt geïnformeerde keuzes, door een gebrek aan transparantie van zorgresultaten. Nochtans is de kwaliteit te vaak beneden het gewenste peil. Kwaliteit wordt ook niet beloond. Meer nog, ziekenhuizen met lagere kwaliteit kunnen meer prestaties leveren en dus meer inkomsten genereren. Daarbij komt dat nu al bijna de helft van de ziekenhuizen op verlies draait. Al te vaak wordt dan onoordeelkundig gesneden in het personeelsbestand, wat opnieuw dramatische effecten kan hebben voor de kwaliteit van zorg.

Voor meer info over:

Competiviteit – Energie: Johan Albrecht 0476/51 15 43

Fiscaliteit – KMO-financiering – Pensioenen - Onderwijs: Ivan Van de Cloot 0478/43 47 17

Ouderenzorg – Gezondheidszorg: Svin Deneckere 0475:73 58 95.

Werk: Marc De Vos 0498/42 11 88

Voor gedetailleerde info lees de voorstellen op www.itinerainstitute.org